# РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

18 януари 2007 година *

По дело C-104/06

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 22 февруари 2006 г.,

**Комисия на Европейските общности,** за която се явяват г-жа L. Ström van Lier и г-н R. Lyal, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

**Кралство Швеция,** за което се явява г-н A. Kruse, в качеството на представител,

ответник,

* Език на производството: шведски.

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: г-н E. M. Juhász, председател на състав, г-н G. Arestis (докладчик) и г-н J. Malenovský, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-н R. Grass,

предвид изложеното в хода на писменото производство,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

## Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че като е приело и е оставило в сила данъчни разпоредби, по силата на които не се разрешава отлагане на данъчното облагане на доход, получен от прехвърлянето на жилищен имот, използван от собственика си като основно жилище, след като последният е придобил ново жилище, освен ако и прехвърленото, и новопридобитото жилище не се намират на шведска територия, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по членове 18 ЕО, 39 ЕО, 43 ЕО и 56, параграф 1 ЕО, както и по членове 28, 31 и 40 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3, наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП").

**Правна уредба**

*Споразумението за ЕИП*

2 Член 28 от Споразумението за ЕИП гласи:

„1. Осигурява се свободното движение на работници между държавите-членки на ЕО [Европейската общност] и страните от ЕАСТ [Европейската асоциация за свободна търговия].

2. То предполага премахването на всякаква дискриминация, основана на национална принадлежност, между работниците на държавите-членки на ЕО и на страните от ЕАСТ, по отношение на трудовата заетост, възнаграждението и другите условия на труд.

3. То включва правото, при спазване на ограниченията, оправдани от съображения, свързани с обществения ред, обществената безопасност или общественото здраве:

а) да се приемат действителни предложения за работа;

б) да се извършва свободно движение за тази цел в рамките на територията на държавите-членки на ЕО и на страните от ЕАСТ;

в) да се пребивава в някоя от държавите-членки на ЕО или от страните от ЕАСТ, за да се упражнява трудова дейност съгласно законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно трудовата заетост на работниците от съответната държава;

г) да се остава на територията на определена държава-членка на ЕО или на страна от ЕАСТ след заемането на работно място.

4. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат спрямо работните места в публичната администрация.

5. Специалните разпоредби, прилагани към свободното движение на работници, се съдържат в приложение V." [неофициален превод]

3 Член 31 от Споразумението за ЕИП гласи:

„1. В рамките на разпоредбите на настоящото споразумение, прилагането на ограничения върху свободата на установяване на гражданите на някоя от държавите-членки на ЕО или от страните от ЕАСТ на територията на друга от тези държави, се забранява. Настоящата разпоредба включва също така и създаването на агенции, клонове или филиали от гражданите на някоя от държавите-членки на ЕО или от страните от ЕАСТ, установени на територията на една от тези държави.

Свободата на установяване включва правото на достъп до дейности, упражнявани от самоосигуряващи се лица, и тяхното извършване, както и образуването и управлението на предприятия, по-специално на дружества по смисъла на член 34, втори параграф, при условията, които са определени от законодателството на страната по установяване за нейните собствени граждани, като се имат предвид разпоредбите на Глава 4.

2. Специалните разпоредби, прилагани към правото на установяване, се съдържат в приложения от VIII до XI.“ [неофициален превод]

*Национална правна уредба*

4 Глава 47 от шведския Закон за подоходното облагане [Inkomstskattelagen (1999:1229), наричан по-нататък „IL“], озаглавена „Отлагане на данъчното облагане“, съдържа разпоредби относно отлагането на данъчното облагане при прехвърлянето на частен жилищен имот или на право на обитаване на жилище в частна жилищна сграда, както и относно режима на това отлагане в случай на последващо прехвърляне.

5 Член 2 от глава 47 от IL, който се отнася до условията за отлагане на данъчното облагане, гласи:

„Данъчнозадълженото лице има право на отлагане на данъчното облагане, ако:

1) декларира доход от прехвърлянето на първото жилище;

2) придобие или възнамерява да придобие заместващо жилище и

3) обитава или възнамерява да обитава заместващото жилище“.

6 Съгласно член 3, първа алинея от глава 47 от IL, „първо жилище“ означава частен жилищен имот на територията на Швеция, който към момента на прехвърлянето е служел за постоянно жилище на данъчнозадълженото лице.

7 Член 5 от глава 47 от IL, изменен със Закон 2003:1206 (lagen om ändring i inkomstskattelagen 1999:1229), е включен в същата глава, в частта ѝ, озаглавена „Заместващо жилище“, и предвижда следното:

„Заместващото жилище е недвижим имот на територията на Швеция, който към момента на придобиването представлява:

1) къща с прилежащ терен, оформящи един жилищен имот;

2) къща върху чужда земя;

3) еднофамилна или двуфамилна къща с прилежащ терен върху земеделска земя;

4) парцел, върху който се строи къща, отговаряща на условията по точка 1 или точка 3, или

5) жилище в частно жилищно дружество.“

## Процедура, предхождаща съдебното производство

8 Като преценява, че разпоредбите на глава 47 от Закона за подоходното облагане, и по-специално членове 2—5 от тази глава, които обвързват отлагането на данъчното облагане на дохода от прехвърлянето на частен жилищен имот или на право на обитаване на жилище в частна жилищна сграда с условието новото жилище, наречено „заместващо жилище", да бъде придобито на шведска територия, са в нарушение на задълженията на Кралство Швеция по членове 18 ЕО, 39 ЕО, 43 ЕО и 56, параграф 1 ЕО, както и по членове 28, 31 и 40 от Споразумението за ЕИП, на 1 април 2004 г. Комисията изпраща писмо на тази държава-членка, с което ѝ отправя покана да изложи своите съображения по този въпрос.

9 Шведските власти по същество признават, че режимът на отлагане на данъчното облагане, така както следва по-конкретно от прилагането на съвкупността от разпоредбите на членове 2—5 от глава 47 на IL, представлява пречка пред свободното движение на хора и капитали. Въпреки това те смятат, че въпросните разпоредби са оправдани поради императивни съображения от обществен интерес, и по-конкретно поради необходимостта да се осигури съгласуваност на националната данъчна система.

10 Тъй като Комисията не приема за убедителни изложените от шведските власти доводи, на 5 юли 2005 г. Комисията изпраща мотивирано становище, в което, от една страна, потвърждава своето твърдение, че оспорваните разпоредби на глава 47 от IL накърняват свободното движение на хора, и от друга страна, отправя покана към Кралство Швеция да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с това становище в срок от два месеца, считано от съобщаването му.

11 Тъй като в отговора на мотивираното становище шведските власти по същество поддържат позицията си, според която въпросните разпоредби на глава 47 от IL са оправдани поради необходимостта от осигуряване на съгласуваност на националната данъчна система, Комисията решава да предяви настоящия иск.

**По иска**

12 В самото начало би било уместно да се припомни, че в постоянната си практика Съдът приема, че макар и въпросите на прякото данъчно облагане да попадат в правомощията на държавите-членки, то последните все пак трябва да ги упражняват в съответствие с правото на Общността (вж. Решение от 4 март 2004 г. по дело Комисия/Франция, C-334/02, Recueil, стр. I-2229, точка 21, както и Решение от 13 декември 2005 г. по дело Marks & Spencer, C-446/03, Recueil, стр. I-10837, точка 29).

13 Би трябвало да се разгледа въпросът дали, както посочва Комисията, разпоредбите на глава 47 от IL, и по-конкретно съвкупността от разпоредбите на членове 2—5 от тази глава, представляват пречка пред свободата на движение на хора и капитали, закрепена в членове 18 ЕО, 39 ЕО, 43 ЕО и 56, параграф 1 ЕО, както и в членове 28, 31 и 40 от Споразумението за ЕИП.

*Относно свободното движение на хора*

14 По тази точка от твърдяните нарушения Комисията посочва на първо място, че Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си, произтичащи от членове 18 ЕО, 39 ЕО и 43 ЕО.

15 Член 18 ЕО, който формулира по общ начин правото на всеки гражданин на Съюза да се придвижва и да пребивава свободно на територията на държавите-членки, се конкретизира в член 43 ЕО относно свободата на установяване и член 39 ЕО относно свободното движение на работници (Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Комисия/Португалия, C-345/05, Recueil, стр. I-10633, точка 13).

16 Следователно би било подходящо да се разгледа въпросът, от една страна, дали членове 39 ЕО и 43 ЕО са в противоречие с националната уредба, така както е установена в оспорваните разпоредби на глава 47 от IL.

17 Всички разпоредби на Договора за ЕО, свързани със свободното движение на хора, имат за цел да улеснят гражданите на Общността при упражняването на трудова дейност от какъвто и да е характер на цялата територия на Общността и не допускат мерки, които биха могли да поставят в неблагоприятно положение тези граждани, когато искат да упражняват икономическа дейност на територията на друга държава-членка (вж. Решение от 15 септември 2005 г. по дело Комисия/Дания, C-464/02, Recueil, стр. I-7929, точка 34 и цитираната съдебна практика).

18 Следователно разпоредбите, които възпрепятстват или обезкуражават гражданите на дадена държава-членка да напуснат своята държава по произход, за да упражнят правото си на свободно движение, представляват пречки пред тази свобода, дори ако се прилагат независимо от националността на засегнатите работници (Решение от 13 ноември 2003 г. по дело Schilling и Fleck-Schilling, C-209/01, Recueil, стр. I-13389, точка 25, както и посоченото по-горе Решение по дело Комисия/Дания, точка 35).

19 От практиката на Съда следва, че макар според редакцията си разпоредбите относно свободното движение на работници да имат за цел именно да осигурят национален режим в приемащата държава-членка, те също така не допускат възможност за държавата по произход да препятства свободното приемане на работа и упражняване на трудова дейност от нейни граждани на територията на друга държава-членка (Решение от 12 декември 2002 г. по дело De Groot, C-385/00, Recueil, стр. I-11819, точка 79).

20 Същото следва и от разпоредбите относно свободата на установяване. Всъщност съгласно споменатата съдебна практика, макар според редакцията си тези разпоредби да имат за цел да осигурят национален режим в

приемащата държава-членка, те също така не допускат възможност за държавата по произход да препятства установяването на свои граждани или на учредени по нейното законодателство дружества в друга държава-членка (Решение от 11 март 2004 г. по дело De Lasteyrie du Saillant, C-9/02, Recueil, стр. I-2409, точка 42 и Решение от 23 февруари 2006 г. по дело Keller Holding, C-471/04, Recueil, стр. I-2107, точка 30).

21 В дадения случай, макар оспорваните разпоредби на глава 47 от IL да не забраняват на данъчнозадълженото лице по шведския закон за подоходното облагане да упражнява трудова дейност в друга държава-членка, нито по общ начин да упражнява правото си на установяване, по своя характер тези разпоредби все пак ограничават упражняването на тези права, най-малкото защото действат разколебаващо на данъчнозадължените лица, които биха искали да продадат свои недвижими имоти, за да се установят в държава-членка, различна от Кралство Швеция.

22 Всъщност става очевидно, че данъчнозадълженото лице, което реши да продаде притежаван от него имот за жилищни нужди в Швеция, за да прехвърли местожителството си на територията на друга държава-членка и да придобие там нов имот за своите жилищни нужди, упражнявайки правата си по членове 39 ЕО и 43 ЕО, е подложено на неблагоприятен данъчен режим в сравнение с режима, който се прилага спрямо лицата, запазващи шведското си местожителство.

23 Този различен режим, свързан с отлагането на данъчното облагане на получения доход, би могъл да се отрази върху имуществото на данъчнозадълженото лице, което иска да прехвърли местожителството си извън Швеция, и следователно би могъл да го разубеди от намерението да пристъпи към такова преместване.

24 Оттук следва, че като обвързва отлагането на данъчното облагане на дохода, получен от прехвърляне на частен жилищен имот или на апартамент в частна жилищна сграда, с условието новото жилище да се намира на шведска територия, съвкупността от разпоредбите на глава 47 от IL, и по-конкретно

членове 2—5 от споменатата глава, биха могли да попречат на свободното движение на работници и на свободата на установяване, гарантирани от членове 39 ЕО и 43 ЕО.

25 Съгласно постоянната съдебна практика обаче националните мерки, които биха могли да затруднят или да възпрепятстват упражняването на основните свободи, гарантирани от договора, могат въпреки това да бъдат допуснати, при условие че преследват цел от обществен интерес, че са подходящи за осъществяването на тази цел и че не надхвърлят необходимото за постигането ѝ (посоченото по-горе Решение по дело De Lasteyrie du Saillant, точка 49 и Решение от 7 септември 2006 г. по дело N, C-470/04, Recueil, стр. I-7409, точка 40).

26 От друга страна, ако Съдът приеме, че необходимостта от запазване на съгласуваността на данъчната система може да оправдае дадено ограничение върху упражняването на основните свободи, гарантирани от договора, то за да може да издържи такъв аргумент, все пак трябва да бъде установено наличието на пряка връзка между въпросното данъчно предимство и компенсирането на това предимство с определено данъчно задължение (вж. в този смисъл посоченото по-горе Решение по дело Keller Holding, точка 40 и цитираната съдебна практика).

27 При все това, в случая не само че Кралство Швеция не представя пред Съда нито един конкретен аргумент, доказващ, че оспорваните разпоредби на IL са оправдани от необходимостта да се осигури съгласуваност на данъчната система в областта на отлагането на данъчното облагане на доходи от недвижимо имущество, но и в писмената си защита признава неизпълнението на задълженията, в което е упреквано. Във връзка с това то посочва, че за да изпълни задълженията си, произтичащи от правото на Общността, е започнало проучване на възможността за промени в сложната система на отлагането на данъчното облагане.

28 Би било уместно да се отбележи, че според съдебната практика неизпълнението на задълженията от държава-членка трябва да се преценява с оглед на

положението към момента на изтичането на срока, даден в мотивираното становище, и че последващи промени не се вземат предвид от Съда (вж. по-специално Решение от 16 октомври 2003 г. по дело Комисия/Ирландия, C-388/02, Recueil, стр. I-12173, точка 6).

29 При тези обстоятелства има основания да се констатира, че оспорваните разпоредби на глава 47 от IL са в противоречие с членове 39 ЕО и 43 ЕО.

30 От друга страна, доколкото става въпрос за лица, които не упражняват икономическа дейност, същото заключение се налага по аналогия на мотивите и по отношение на твърдяното нарушение на член 18 ЕО.

31 Комисията изтъква на второ място, че Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по членове 28 и 31 от Споразумението за ЕИП относно свободното движение на работници и свободата на установяване.

32 В случая би било уместно да се отбележи, че нормите, забраняващи ограничаването на свободата на движение и свободата на установяване, уредени в членове 28 и 31 от Споразумението за ЕИП, са по същество идентични със съдържащите се в членове 39 ЕО и 43 ЕО.

33 Следователно има основания да се констатира, че в светлината на заключението, представено в точка 29 от настоящото решение, оспорваните разпоредби на глава 47 от IL са в противоречие и с членове 28 и 31 от това споразумение.

34 При тези обстоятелства искът на Комисията следва да се приеме за основателен, що се отнася до твърдяното нарушение на нормите относно свободното движение на хора, съдържащи се в Споразумението за ЕИП.

35 Следователно може да се констатира, че като е приело и оставило в сила данъчни разпоредби като тези на глава 47 от IL, които обвързват отлагането на данъчното облагане на дохода, получен от прехвърлянето на частен жилищен имот или на право на обитаване на жилище в частна жилищна сграда, с условието новопридобитото жилище също да се намира на шведска територия, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по членове 18 ЕО, 39 ЕО и 43 ЕО, както и по членове 28 и 31 от Споразумението за ЕИП.

*Относно свободното движение на капитали*

36 Комисията освен това иска от Съда да установи, че Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си, произтичащи от член 56, параграф 1 ЕО и член 40 от Споразумението за ЕИП.

37 Доколкото разпоредбите на договора и на Споразумението за ЕИП относно свободното движение на лицата не допускат оспорваната законодателна уредба, не е необходимо тази уредба да се разглежда и отделно в светлината на член 56, параграф 1 ЕО и на член 40 от Споразумението за ЕИП относно свободното движение на капитали (посоченото по-горе Решение по дело Комисия/Португалия, точка 45).

**По съдебните разноски**

38 По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждане на Кралство Швеция и последното е загубило делото, то следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

1) **Като е приело и оставило в сила данъчни разпоредби като тези на глава 47 от Закона за подоходното облагане (1999:1229) [inkomstskattelagen (1999:1229)], които обвързват възможността за отлагане на данъчното облагане на дохода, получен от прехвърлянето на частен жилищен имот или на право на обитаване на жилище в частна жилищна сграда, с условието новопридобитото жилище също да се намира на шведска територия, Кралство Швеция не е изпълнило задълженията си по членове 18 ЕО, 39 ЕО и 43 ЕО, както и по членове 28 и 31 от Споразумението за Европейското икономическо пространство.**

2) **Осъжда Кралство Швеция да заплати съдебните разноски.**

Подписи